

B.R.S. Semester - 5 (Remedial) (CBCS) Examination
March/April-2024 (NEW COURSE)
C-13 Rural Extension(Core -13)

Time: 2:00 Hours

Marks: 50

Instructions:

1. All questions are compulsory.
2. Figures to the right indicate marks.

-
- પ્રશ્ન-૧ પંચાયતીરાજ વ્યવસ્થાનો ઇતિહાસ વિગતે જણાવો. (૧૦)
 અથવા
- પ્રશ્ન-૧ પંચાયતીરાજ વ્યવસ્થાની નબળાઈઓ વિગતે જણાવો.
- પ્રશ્ન-૨ ગ્રામીણ વિકાસમાં પંચવર્ષીય યોજનાઓ સમજાવો. (૧૦)
 અથવા
- પ્રશ્ન-૨ સમાજ વ્યવસ્થા જાળવવામાં પંચાયત પ્રથા કઈ રીતે ઉપયોગી થાય છે તે સમજાવો.
- પ્રશ્ન-૩ ટૂંકનોંધ લખો. (કોઈપણ ત્રણ) (૧૫)
- (1) પંચાયતી રાજ વ્યવસ્થાના હેતુઓ.
 - (2) વૈદિક કાળની પંચાયત પ્રથા.
 - (3) ગ્રામ વિકાસમાં પંચાયત પ્રથાનું મહત્વ.
 - (4) મૌર્ય કાળની પંચાયત વ્યવસ્થા.
 - (5) પ્રાચીન પંચાયતો તુટવાના કારણો.
- પ્રશ્ન-૪ માગ્યા પ્રમાણે ટૂંકમાં જવાબ લખો. (૧૫)
- (1) “પંચાયતી રાજ”ની વ્યાખ્યા લખો.
 - (2) “પંચાયતી રાજ” માટે ગાંધીજીએ આપેલ વિચારો જણાવો.
 - (3) પંચાયત દ્વારા ગ્રામ વિકાસ કઈ રીતે થઈ શકે?
 - (4) લોકશાહીમાં સત્તાનું વિકેન્દ્રીકરણ સમજાવો.
 - (5) સત્તાનું વિકેન્દ્રીકરણ શા માટે જરૂરી છે?
 - (6) બીન સાંપ્રદાયીકતા એટલે શું ?
 - (7) “સમરસ પંચાયત” એટલે શું?
